

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ ЗАВИЧАЈНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА-МИЛЕ МАРЧЕТА

Број: 03-07-6-769/21
Сарајево, 13.09.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Завичајних социјалдемократа-Миле Марчета за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15. Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да су Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета прекршили су одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Завичајних социјалдемократа-Миле Марчета за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из коригованог годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Завичајни социјалдемократа-Миле Марчета су остварили приходе из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	5.000,00	84,62
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	600,00	10,15
7.	Приходи из буџета (3-ф)	308,45	5,22
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	5.908,45	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	5.908,45	100,00

У коригованом годишњем финансијском извјештају за 2020. годину, Завичајни социјалдемократа-Миле Марчета исказали су расходе у укупном износу од 7.493,77 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Завичајни социјалдемократа-Миле Марчета. Скраћени назив странке је ЗСД-Миле Марчета.

Завичајни социјалдемократа-Миле Марчета су регистровани код Основног суда у Бањалуци, Рјешењем број: РП-15/02 од 24.07.2002. године.

Сједиште политичке странке је у Дрвару, улица Омладинских бригада бр. 45.

Лице овлаштено за заступање странке је Миле Марчета, предсједник странке.

Лица овлаштена за подношење финансијских извјештаја за 2020. годину су Бургић Воислав¹ и Далиборка Граховац.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Завичајни социјалдемократа-Миле Марчета имају следећу организациону структуру:

- Главни одбор.

¹ Измјена извршена у коригованом извјештају.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Завичајних социјалдемократата-Миле Марчета за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Завичајних социјалдемократата-Миле Марчета обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед годишњих финансијских извјештаја политичке странке Завичајни социјалдемократата-Миле Марчета у периоду од 2005. до 2019. године, након чега су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама политичкој странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, Служба за ревизију је издала извјештај о прегледу са мишљењем, налазима и препорукама странци да исказује све примљене донације, укључујући и неновчане, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о приходима, расходима и обавезама и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Прегледом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да су Завичајни социјалдемократата-Миле Марчета прекршили одредбе члана 4. став (1)² Закона о финансирању политичких странака.

Завичајни социјалдемократата-Миле Марчета нису сачинили програм утрошка средстава којим би се обезбиједила транспарентност планираног трошења средстава, као и његова

² У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

упоредба са оствареним трошковима. Странка је доставила обавјештење од 30.03.2020. године да због изузетно ограничених средстава није сачинила финансијски план за 2020. годину.

Прегледом пословних књига и годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је странка остварила укупне расходе у износу од 7.493,77 КМ, који се односе на: трошкове осталог материјала у износу од 12,65 КМ, трошкове горива и мазива у износу од 40,00 КМ, трошкове закупа возила износу од 180,00 КМ, трошкове рекламе и пропаганде у износу од 200,00 КМ, остале трошкове у износу од 146,33 КМ, трошкове репрезентације у износу од 510,80 КМ, трошкове премије осигурања имовине у износу од 374,99 КМ, трошкове телефона у износу од 31,00 КМ, трошкове таксе, новчане казне и сл. у износу од 4.950,00 КМ и остале нематеријалне трошкове у износу од 1.048,00 КМ.

С обзиром да политичка странка за 2020. годину није сачинила програм, којим се прецизно планира утрошак средстава по врстама трошкова, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

b) Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета прекршили су одредбе члана 11. став (1)³ и члана 12. став (1)⁴, став (4)⁵ и став (5)⁶ Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја и додатне документације, утврђено је да Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета нису водили пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, нису успоставили тачну евиденцију о својим расходима и нису обрасце годишњег финансијског извјештаја попунили у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака-у даљем тексту: Правилник и нису доставили сву додатну документацију, чиме су прекршене одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

(1) У пословним књигама и годишњем финансијском извјештају странка није евидентирала трошак закупнине пословног простора у износу од 600,00 КМ, који је користила у 2020. години чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и у пословним књигама странка није евидентирала ни донације у износу од 600,00 КМ.

(2) Дана 18.10.2021. године, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је Завичајним социјалдемократима-Миле Марчета упутила Захтјев за достављање додатне документације за 2020. годину, којим је од странке тражено да достави: Главну књигу са комплетним аналитичким евиденцијама странке за период 01.01.-31.12.2020. године, документацију о кориштењу пословних простора у 2020. години (доказе о власништву над некретнинама, уговоре о позајмицама, копију издате потврде о примњеном прилогу од физичког лица, одговор на који начин је финансирана изборна кампања за Локалне изборе 2020. године, програм утрошка средстава за 2020. годину, копију извода са трансакцијских рачуна странке, број: 5510010000902905 и 5517202204480403 отворених код UniCredit банке за период 01.01.-31.12.2020. године.

³ Политичка странка дужна је водити пословне књиге и подносити финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом.

⁴ Политичка странка води евиденције о својим приходима и расходима.

⁵ До 31.03. наредне године политичка странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија БиХ.

⁶ Сва лица која су дужна да поднесу извјештај морају да поднесу и додатне извјештаје које Централна изборна комисија затражи.

У остављеном року странка није доставила сву тражену додатну документацију, и то: копију издате потврда о примњеном прилогу од физичког лица и програм утрошка средстава за 2020. годину, чиме је прекршила одребе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

с) Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета нису отворили намјенски рачун за финансирање кампање током Локалних избора 2020. године.

Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета нису отворили намјенски рачун за финансирање кампање, па је тиме све трансакције које су се десиле током 2020. године укључујући и трансакције које су везане за кампању, вршили преко главног рачуна странке, број: 5510010000902905 код UniCredit банке који је активан од 04.08.2015. године као главни рачун.⁷

Странка је у пријави за овјеру политичке странке за учешће на Локалним изборима 2020. године у дијелу који је предвиђен за податке о броју намјенског рачуна за финансирање кампање навела податке о главном рачуну странке.

Чланом 4.4 Изборног закона Босне и Херцеговине прописано је да пријава за овјеру садржи број рачуна за финансирање изборне кампање.

Правилником о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2020. године („Службени гласник БиХ“, број: 29/18), Централна изборна комисија БиХ прописала је форму и садржај пријаве за овјеру политичких субјеката, те обавезу политичким странкама да таксу за овјеру пријаве за учешће на изборима уплате са свог трансакцијског рачуна који ће се намјенски користити за изборну кампању током Локалних избора 2020. године.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁸ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета је у сврху изборне кампање могла да потроши 308.564,40 КМ. Завичајни социјалдемократи-Миле Марчета су у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину исказали трошкове изборне кампање у износу 200,00 КМ.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Завичајним социјалдемократама-Миле Марчета да се придржавају одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- да сваке године доноси прецизан и јасан програм утрошка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,***

⁷ Извјештај о рачунима пословног субјекта Централне банке БиХ од 11.05.2021. године.

⁸ Члан 15.10 став (2) орописује да се максимално политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове народне скупштине РС и Представнички дом Парламента ФБиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, предсједника и подпредсједника РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака,*
- *да поступа у складу са подзаконским актима које доноси Централна изборна комисија БиХ и*
- *да доставља и другу документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину. Странка је уз очитовање доставила кориговане обрасце 1., 2., 3., 4., 4.1 и 5. годишњег финансијског извјештаја. Служба за ревизију је уважила достављене кориговане обрасце и документацију, те у складу с тим је кориговала налазе из Прелиминарног извјештаја.

Помоћник ревизора
Мр sc. Горан Цицовић

Шеф Службе за ревизију
Мр sc. Хасида Гушић